

HRVATSKO
KATOLICKO
SVEUCILISTE
ZAGREB
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
ZAGREBIA

Detailed Course Syllabus

Academic year:

2024/2025

Semester:

Summer semester

Study Program:

Sestrinstvo (I) (elective)

Komunikologija -

Interkulturalna

komunikacija i

novinarstvo (R) (elective)

Povijest (R) (elective)

Sestrinstvo (R) (elective)

Year of study:

4

I. BASIC COURSE INFORMATION

Name: Srednjovjekovna Crkva

Abbreviation: IZBD195

ECTS: 6

Code: 218342

Prerequisites: No

Total Course Workload

Teaching Mode

Total Hours

Lecture

30

Seminar

15

Class Time and Place: HKS - according to the published schedule

II. TEACHING STAFF

Course Holder

Name and Surname: Matic Tomislav

Academic Degree:

Professional Title: docent

Contact E-mail:

tomislav.matic@unicath.hr

Telephone:

Office Hours: According to the published schedule

Course Assistant

III. DETAILED COURSE INFORMATION

Teaching Language: Hrvatski

Course Description	<p>Pružiti studentima faktografsku podlogu za proučavanje kriza i promjena u srednjovjekovnoj Crkvi i omogućiti ih da samostalno promišljaju o njima, prepoznaju uzročno-posljedične veze i spoznaju različitost prošle stvarnosti. Omogućiti im da povezuju podatke i prepoznaju ulogu vjerskih organizacija i kretanja u društvu u kontekstu razvoja Katoličke Crkve. Osposobiti ih za razumijevanje i kvalificiranu raspravu o temama vezanima uz srednjovjekovnu Crkvu. Razviti vještine usmenog i pisanog izražavanja, argumentiranja vlastitog mišljenja i uvažavanja tuđeg.</p> <p>Tema ovoga predmeta su promjene u organizaciji i praksi Katoličke Crkve u razdoblju srednjega vijeka. Pojave koje se obično nazivaju krizama predstavljaju formativna razdoblja društvenih funkcija, budući da se tijekom njih one prilagođavaju na novonastale uvjete. Kako dotadašnje metode rada i organizacije više ne djeluju, nužno se razvijaju nove, što posljedično djeluje na shvaćanje same funkcije i društvo u cjelini. Tijekom srednjega vijeka Katolička Crkva gotovo je neprestance bila u stanju prilagođavanja. Ovaj će predmet biti fokusiran na razdoblja najizrazitijih promjena, a studentima će približiti načine na koji je zapadnokršćanska crkvena organizacija – kako kler, tako i laici – te promjene prevladavala, sukobljavala se s njima, ili ih inkorporirala u svoje tkivo. Ciklus predavanja bit će usredotočen na uzroke, tijek i posljedice kriza izazvanih promijenjenim uvjetima u društvu ili unutar Crkve, kako na razini njenog vodstva, tako i među nižim klerom i laicima. Promatrat će se fenomeni koji su obilježili srednjovjekovnu percepciju Crkve, vjerničke prakse i načini upravljanja crkvenom hijerarhijom, posebice oni koji su izazvali velike promjene u shvaćanju zapadnog kršćanstva, poput crkvenih raskola, koncilijarizma i utrakvizma. Radi kvalitetnijeg praćenja nastave, za svaki termin predavanja bit će u dogovoru sa studentima odabran i zadan za čitanje po jedan tekst povezan s njegovom temom. Ciklus seminara bit će posvećen temi koja će na početku semestra biti odabrana u dogovoru sa studentima, a koja je relevantna za srednjovjekovnu Crkvu na hrvatskom prostoru, poput crkvenih redova, kaptola ili bratovština. Za svaki od termina biti će u dogovoru sa studentima odabran jedan tekst o toj temi, koji će biti u fokusu rasprave. Na temelju tih tekstova i druge literature studenti će do kraja semestra proizvesti pisani rad na temu po vlastitom izboru, povezanu s širom temom ciklusa seminara.</p>
Educational Outcomes	<p>1. Ovladati historiografskim pojmovima iz crkvene povijesti srednjega vijeka. 2. Objasniti povijesne procese vezane uz crkvenu povijest srednjega vijeka. 3. Vrednovati procese crkvene povijesti srednjega vijeka sukladno historiografskim pristupima i istraživačkim dostignućima. 4. Razložiti hijerarhiju povijesnih čimbenika i razjasniti kauzalnost povijesnih procesa vezanih uz crkvenu povijest srednjeg vijeka. 5. Napisati jasan i strukturiran pisani rad, koristeći izvore te stručnu i znanstvenu literaturu. 6. Pridržavati se etičkih načela u radu.</p>
<i>Textbooks and Materials</i>	
Required	<p>H. Jedin (ur.), Velika povijest Crkve, 3. svezak, 2. polusvezak (III/II), Zagreb 1993., 424-430, 459-550 i 584-692.</p> <p>U dogovoru sa studentima bit će odabran po jedan članak ili poglavlje knjige uz svaku temu predavanja.</p>
Supplementary	<p>NAPOMENA: Popis preporučene dodatne literature polaznici kolegija dobit će sukladno temama seminarskog rada.</p>
<i>Examination and Grading</i>	

4	Baselski koncil. Koncept monarhijskog papinstva nasuprot koncilijarizmu
5	Utrakvizam u Češkoj – alternativa unutar Crkve?
6	Sukobi unutar redova. Pojava opservanata
7	Križariti ili ne? Različita mišljenja. Kolokvij!
8	Neopoganstvo. Primjer Rimske akademije
9	Papa Pio II. – primjer prilagodljivog intelektualca
10	Usamljeni disidenti. Primjer Andrije Jamometića
11	Indulgencije i hodočašća – zamjena za pobožnost?
12	Stjecanje crkvenih beneficija
13	Humanizam i kršćanstvo. Primjer Lorenza Valle
14	Spone među disonantnim zajednicama – papinski poslanici. Kolokvij!
15	Rekapitulacija

[Seminari]

#	Topic
1	Uvod u seminarski rad
2	Rad na tekstu i seminarska rasprava
3	Rad na tekstu i seminarska rasprava
4	Rad na tekstu i seminarska rasprava
5	Rad na tekstu i seminarska rasprava
6	Rad na tekstu i seminarska rasprava
7	Rad na tekstu i seminarska rasprava
8	Rad na tekstu i seminarska rasprava
9	Rad na tekstu i seminarska rasprava
10	Rad na tekstu i seminarska rasprava
11	Rad na tekstu i seminarska rasprava
12	Rad na tekstu i seminarska rasprava
13	Rad na tekstu i seminarska rasprava
14	Diskusija o studentskim esejima
15	Diskusija o studentskim esejima